

Examenul de bacalaureat național 2016

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 10

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

O cunoscusem într-un sat din împrejurimile Iașului, unde regimentul meu își petrecuse timpul refacerii. Stătea în casa boierească cu părinții. Erau refugiați. Noi, ofițerii, eram aproape totdeauna invitați la conac; acolo deci o văzusem, acolo cunoscusem dulcea durere a primilor fiori de dragoste, acolo îi vorbisem.

Dar, de bună seamă, când n-ai ajuns douăzeci și cinci de ani și când iubești pentru întâia oară, sufletul se îmbată prea ușor, și vorbele prea se zoresc ca să destăinuie lucruri care nu trebuie spuse așa, dintr-o dată. Desigur, prea m-am grăbit să-i mărturisesc totul de la început, prea m-am lăsat în voia naivității vârstei mele; vădit lucru! – în iubire trebuie și puțină șiretenie, puțină diplomație. Numai astfel pot să-mi explic răceala subită ce mi-a arătat din momentul acela. Doamne, aș putea zice disprețul, pe care atunci mi s-a părut că-l întrezăresc fluturând ușor pe buzele ei palide.

Dar n-am șovăit un moment; figura a continuat să-mi păstreze surâsul obișnuit; în adâncul meu însă, în adâncul cugetului meu, am simțit că se prăbușește ceva; am avut senzația că mă rostogolesc eu însumi spre adâncimi fără sfârșit. Am înțeles deci că un biet student, un simplu ofițer de rezervă e prea puțin pentru visurile, pentru năzuințele ei intime. O prăpastie socială ne despărțea și – avea dreptate – cine putea chezașui că voi fi în stare, cu slabele mele forțe, să sar dintr-o dată genunea care mă despărțea de dânsa.

Nevrednicul, cât de înșelat am fost! Săptămâni întregi am rămas obsedat de zâmbetul ei ironic, săptămâni întregi m-am ținut într-o rezervă de gheață, crezând că-i răspund cu aceeași măsură! Și totuși, când a fost să plecăm, când gara cea mică era înțesată de întregul regiment, când nu știam unde ne stă capul de zarva imbarcării, ea a venit împreună cu părinții, ca să-și ia rămas bun de la ofițerii din batalionul meu – primul care pleca. Era mișcată – mi-amintesc perfect de bine, foarte mișcată –, eu însă o priveam întunecat, pe sub pleoape și căutam să par cât mai nepăsător. Mi-a întins molatic mâna pe care am dus-o la buze cu o răceală afectată. Atunci a scos din geanta ei o scrisoare, și-a aruncat ochii pe furiș în lături, ca să vadă dacă nu ne observă nimeni, și mi-a strecurat-o ușor între degete.

— Ai s-o citești în tren, dar numai în tren. Îmi făgăduiești?

I-am făgăduit și când trenul s-a urnit pe drumul pe care poate nu aveam să mă mai întorc niciodată, am deschis-o.

(Gib I. Mihăescu, **Bordeiul din rezervă**)

Scrive pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor *durere* și *făgăduiești*.
2 puncte
2. Explică rolul virgulelor din secvența *Noi, ofițerii, eram aproape totdeauna invitați la conac*.
2 puncte
3. Construiește un enunț în care să ilustrezi sensul conotativ al substantivului *drum*.
2 puncte
4. Transcrie, din textul dat, două secvențe care conturează dimensiunea spațială.
4 puncte
5. Precizează două motive literare prezente în textul dat.
4 puncte
6. Menționează tipul de perspectivă narativă din textul dat.
4 puncte
7. Prezintă rolul verbelor la timpul prezent în textul dat.
4 puncte
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului epic.
4 puncte

9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, următoarea secvență din text: *Dar, de bună seamă, când n-ai ajuns douăzeci și cinci de ani și când iubești pentru întâia oară, sufletul se îmbată prea ușor, și vorbele prea se zoresc ca să destăinuiască lucruri care nu trebuie spuse așa, dintr-o dată. Desigur, prea m-am grăbit să-i mărturisesc totul de la început, prea m-am lăsat în voia naivității vârstei mele; vădit lucru! – în iubire trebuie și puțină șiretenie, puțină diplomatie.* **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrie un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *rolul emisiunilor culturale în societatea actuală*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe tema dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemple din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte în care să prezinți *tema și viziunea despre lume* într-un text poetic aparținând lui Tudor Arghezi sau lui Ion Barbu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- prezentarea a două imagini artistice/idei poetice din textul poetic studiat, relevante pentru tema și viziunea despre lume;
- prezentarea a patru elemente de compoziție și de limbaj ale textului poetic studiat, semnificative pentru tema și viziunea despre lume (imaginar poetic, titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motiv poetic, laitmotiv, figuri semantice/tropi, elemente de prozodie etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în textul poetic studiat.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *ășezarea în pagină*, *lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.